A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. május 15.*

„Előzetes döntéshozatal – Az EGK–Törökország társulási megállapodás – Kiegészítő jegyzőkönyv – 59. cikk – 3/80 határozat – Migráns munkavállalók szociális biztonsága – Mentesség a lakóhelyre vonatkozó szabályok alól – 6. cikk – Rokkantsági ellátások – Visszavonás – 883/2004/EK rendelet – Különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások – Lakóhelyre vonatkozó feltétel – 2003/109/EK irányelv – A huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállás”

A C-677/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Centrale Raad van Beroep (szociális és közszolgálati fellebbviteli bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2017. december 4-én érkezett, 2017. december 1-jei határozatával terjesztett elő az

M. Çoban

és

a **Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese, az első tanács elnökeként eljárva (előadó), J.–C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund és S. Rodin bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: R. Schiano tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. október 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– M. Çoban képviseletében R. Akkaya és Z. Alaca advocaten,

– a Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen képviseletében J. Hut, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében M. K. Bulterman és H. S. Gijzen, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében D. Martin és M. van Beek, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

a főtanácsnok indítványának a 2019. február 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az Európai Közösségek tagállamai szociális biztonsági rendszereinek a török munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1980. szeptember 19-i 3/80 társulási tanácsi határozatnak (HL 1983. C 110., 60. o. [nem hivatalos fordítás]) – a Brüsszelben 1970. november 23-án aláírt, és a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel (HL 1972. L 293., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 41. o.) megkötött, jóváhagyott és megerősített kiegészítő jegyzőkönyv (a továbbiakban: kiegészítő jegyzőkönyv) 59. cikkével összefüggésben értelmezett – 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének az értelmezésére irányul. A Társulási Tanácsot az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulás létrehozásáról szóló, egyrészről a Török Köztársaság, másrészről az EGK tagállamai és a Közösség által 1963. szeptember 12-én Ankarában aláírt, a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal (HL 1964. 217., 3685. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 11. kötet, 10. o., a továbbiakban: EGK–Törökország társulási megállapodás) megkötött, jóváhagyott és megerősített megállapodás hozta létre.

2 E kérelmet az M. Çoban és a Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (a munkavállalók biztosításának kezeléséért felelős intézet igazgatótanácsa, Hollandia, a továbbiakban: Uwv) között folyamatban lévő, M. Çobannak a holland jogszabályok szerinti kiegészítő ellátás folyósítása iránti kérelmének az Uwv általi elutasítása tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A társulási megállapodás

3 A társulási megállapodás célja – a 2. cikkének (1) bekezdése értelmében – a szerződő felek közötti kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítésének elősegítése annak teljes mértékű figyelembevételével, hogy az biztosítsa a török gazdaság gyorsuló fejlődését, továbbá javítsa a török lakosság foglalkoztatási szintjét és életkörülményeit.

A kiegészítő jegyzőkönyv

4 A kiegészítő jegyzőkönyv magában foglalja a „Személyek és szolgáltatások szabad áramlása” című II. címet, amelynek I. fejezete a munkavállalókra vonatkozik.

5 A kiegészítő jegyzőkönyv 39. cikke, amely az említett II. cím I. fejezetében szerepel, a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Társulási Tanács az e jegyzőkönyv hatálybalépését követő első év vége előtt szociális biztonsági intézkedéseket fogad el a török állampolgárságú, Közösségen belül mozgó munkavállalók, illetve a Közösségben lakóhellyel rendelkező családtagjaik vonatkozásában.

[…]

(4) Lehetővé kell tenni, hogy a (2) bekezdés szerint elfogadott intézkedések alapján szerzett öregségi nyugdíjat, elhalálozás esetére szóló ellátást és rokkantsági nyugdíjat ki lehessen vinni Törökországba.

[…]”

6 A kiegészítő jegyzőkönyv IV. címében szereplő, „Általános és záró rendelkezések” című 59. cikk a következőképpen fogalmaz:

„E jegyzőkönyv hatálya alá tartozó területeken Törökország nem részesülhet kedvezőbb elbánásban, mint amelyet a Közösséget létrehozó szerződés alapján a tagállamok egymásnak biztosítanak.”

7 A kiegészítő jegyzőkönyv 62. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E jegyzőkönyv és annak mellékletei a[társulási] megállapodás szerves részét képezik.”

A 3/80 határozat

8 A 3/80 határozat „Személyi hatály” című 2. cikke értelmében:

„E határozat vonatkozik:

– azokra a munkavállalókra, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartoznak vagy tartoztak, és akik Törökország állampolgárai,

– e munkavállalók azon családtagjaira, akiknek a lakóhelye valamely tagállam területén található,

– e munkavállalók túlélő hozzátartozóira.” [nem hivatalos fordítás]

9 Az említett határozat „Tárgyi hatály” című 4. cikke a következőket írja elő:

„(1) E határozat alkalmazandó a következő szociális biztonsági ágakat érintő valamennyi jogszabályra:

[…]

b) rokkantsági ellátások, beleértve a rokkantak keresőképességének fenntartását vagy javítását célzó ellátásokat is;

[…]

(2) E rendelet alkalmazandó valamennyi, akár járulékfizetésen alapuló, akár nem járulékfizetésen alapuló általános és különleges szociális biztonsági rendszerre, valamint a munkáltatóknak vagy hajótulajdonosoknak az (1) bekezdésben említett ellátások nyújtásával kapcsolatos felelősségét érintő biztosítási rendszerekre.

[…]” [nem hivatalos fordítás]

10 A 3/80 határozatnak a „Mentesség a lakóhelyre vonatkozó szabályok alól […]” című 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E határozat eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai szerint megszerzett rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozókat megillető pénzbeli ellátás, valamint munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések esetén fizetett nyugdíj nem csökkenthető, nem

módosítható, nem függeszthető fel, nem vonható vissza vagy foglalható le azzal az indoklással, hogy a jogosult Törökországban, vagy nem az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti tagállamban rendelkezik lakóhellyel.” [nem hivatalos fordítás]

A 883/2004 rendelet

11 A 2009. szeptember 16-i 988/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2009. L 284., 43. o.) módosított, a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (HL 2004. L 166., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 72. o., a továbbiakban: 883/2004 rendelet) a „Mentesség a lakóhelyre vonatkozó szabályok alól” című 7. cikke értelmében:

„E rendelet eltérő rendelkezéseinek hiányában az egy vagy több tagállam jogszabályai vagy e rendelet értelmében fizetendő pénzbeli ellátások nem csökkenthetők, nem módosíthatók, nem függeszthetők fel, nem vonhatók vissza vagy foglalhatók le azzal az indoklással, hogy a jogosult vagy családtagjai nem az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti tagállamban rendelkeznek lakóhellyel.”

12 A 883/2004 rendelet 70. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezt a cikket kell alkalmazni a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra is, amelyek olyan jogszabályokban kerülnek megállapításra, amelyek – személyi hatályuk, célkitűzéseik és/vagy a jogosultságra vonatkozó feltételeik miatt – a 3. cikk (1) bekezdésében említett szociális biztonsági jogszabályok, valamint a szociális segélyezés jellegzetességeit egyaránt magukban hordozzák.

(2) E fejezet alkalmazásában a »különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás« az az ellátás […]:

[…]

c) amely szerepel a X. melléklet felsorolásában.

(3) A 7. cikk és e cím más fejezetei nem vonatkoznak az e cikk (2) bekezdésében említett ellátásokra.

(4) A (2) bekezdésben említett ellátások kizárólag abban a tagállamban nyújthatók, az ilyen tagállam jogszabályainak megfelelően, amelyben az érintett személy lakóhellyel rendelkezik. Az ilyen ellátásokat a lakóhely szerint illetékes intézmény nyújtja, saját költségén.”

13 Az említett rendeletnek a „Különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátások” című X. melléklete a következő ellátásokat tartalmazza Hollandiával kapcsolatban:

„[…]

b) A kiegészítő ellátásokról szóló, 1986. november 6-i törvény (TW).”

A 2003/109 irányelv

14 A harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv (HL 2004. L 16., 44. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 272. o.) (2), (4), (6) és (12) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(2) Az Európai Tanács 1999. október 15–16-i tamperei rendkívüli ülésén kijelentette, hogy a harmadik országok állampolgárainak jogállását közelíteni kell a tagállamok állampolgáraiéhoz, és hogy egy bizonyos időtartamon keresztül – amelyet még meg kell határozni – valamely

tagállamban jogszerűen tartózkodó és huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személynek az adott tagállamban olyan egységes jogokat kell biztosítani, amelyek a lehető legközelebb állnak az Európai Unió polgárait megillető jogokhoz.

[…]

(4) A tagállamokban huzamosan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok integrációja kulcsfontosságú szerepet játszik a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdításában, amely a Közösségnek a Szerződésben kinyilvánított alapvető célkitűzése.

[…]

(6) A »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás megszerzésének fő kritériuma a tagállam területén való tartózkodás időtartama. A tartózkodásnak jogszerűnek és folyamatosnak kell lennie, igazolandó, hogy az adott személy szorosan kötődik az országhoz. Rendelkezni kell bizonyos fokú rugalmasságról, hogy figyelembe lehessen venni azon körülményeket, amelyek miatt az adott személynek esetleg ideiglenesen el kell hagynia az ország területét.

[…]

(12) Annak érdekében, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkezők valóban integrálódni tudjanak abba a társadalomba, amelyben élnek, a tagállamok állampolgáraival megegyező elbánásban kell részesülniük a gazdasági és szociális ügyek széles területén.”

15 Az említett irányelv 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv meghatározza a következőket:

a) a tagállamok által a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállásnak, valamint az ehhez kapcsolódó jogoknak a harmadik országok olyan állampolgárai számára történő megadásának és visszavonásának feltételei, akik jogszerűen tartózkodnak a tagállam területén; és

b) a tartózkodás feltételei a »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállást megadó tagállamtól eltérő tagállamban az ilyen jogállással rendelkező harmadik országbeli állampolgárok számára.”

16 A 2003/109 irányelv 8. cikke előírja:

„(1) A »huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező« jogállás – a 9. cikkre is figyelemmel – állandó.

(2) A tagállam a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személyek számára kibocsátja a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy [EU] tartózkodási engedélyét. Az engedély legalább öt évig érvényes; lejártakor – szükség esetén – kérelem benyújtásával automatikusan meghosszabbítható.

[…]”

A holland jog

17 Az 1986. november 6-i Toolagenwet (kiegészítő ellátásokról szóló törvény, Stb. 1986, 567. sz.) alapügy tényállására alkalmazandó változatának (a továbbiakban: TW) 4a. cikke a következőképpen rendelkezett:

„1. A 2. cikkben említett személy nem jogosult kiegészítő ellátásra abban az időszakban, amelyben nem Hollandiában rendelkezik lakóhellyel.

2. Az a 2. cikkben említett személy, aki az 1. bekezdés alapján nem jogosult kiegészítő ellátásra, erre attól a naptól jogosult, amelytől kezdve Hollandiában rendelkezik lakóhellyel, amennyiben teljesíti a 2. cikk 1., 2. vagy 3. bekezdése szerinti feltételeket.”

18 Az 1999. április 22-i Remigratiewet (a visszavándorlásról szóló törvény; Stb. 1999, 232. sz.) 8. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az e törvény alapján visszavándorolt személyek legkésőbb a lakóhelyük célországba történő áthelyezését követő egy éven belül visszatérhetnek Hollandiába.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

19 M. Çoban török állampolgár, aki bizonyos ideig munkavállaló volt Hollandiában.

20 2006. szeptember 11-én M. Çoban betegség miatt felhagyott munkájával.

21 2006. december 18. óta rendelkezik a 2003/109 irányelv rendelkezéseinek megfelelően kiadott, a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy EU tartózkodási engedélyével.

22 2008. szeptember 8-tól az Uwv pénzbeli ellátást ítélt meg M. Çoban számára a 2005. november 10-i Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (a munkaképességnek megfelelő munkáról és jövedelemről szóló törvény; Stb. 2005, 572. sz.) alapján, amelynek kiszámításakor 45–55%-os munkaképesség-csökkenést vett alapul. Az Uwv továbbá a TW alapján kiegészítő ellátást is megállapított M. Çoban számára a minimumjövedelmének biztosítását szolgáló kiegészítés formájában.

23 2014. február 10-én M. Çoban arról tájékoztatta az Uwv-t, hogy 2014. április 1-jén vissza kíván térni Törökországba. Az Uwv 2014. február 12-i határozatával az előzetesen megállapított kiegészítő ellátást 2014. április 1-jei hatállyal visszavonta.

24 A Törökországba való visszatérésével összefüggésben M. Çoban kérelmére visszavándorlási ellátásokban részesült a holland hatóságok részéről. 2014. március 18-án M. Çoban visszatért Törökországba. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, hogy az utóbbi időpontban továbbra is rendelkezett a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy EU tartózkodási engedélyével.

25 2014. július 9-én M. Çoban Törökországból új kérelmet nyújtott be az Uwv-hez a TW alapján kiegészítő ellátás iránt. A kérdést előterjesztő bíróság szerint ezen új kérelem az UWV által 2014. február 12-én visszavont kiegészítő ellátás újbóli folyósítására irányult.

26 2014. augusztus 1-jei határozatával az Uwv elutasította e kérelmet.

27 M. Çoban panaszt nyújtott be az Uwv-hez ez utóbbi határozattal szemben, amely a 2014. október 20-i határozatával helybenhagyta a kiegészítő ellátás iránti kérelem elutasítását a TW 4a. cikke alapján, amely szerint csak a Hollandiában lakóhellyel rendelkező személyek jogosultak ilyen ellátásra.

28 Az alapeljárás felperese keresetet indított az Uwv 2014. október 20-i határozata ellen a Rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) előtt.

29 A 2015. június 18-i ítéletében e bíróság elutasította a keresetet többek között azzal az indokkal, hogy M. Çoban nincs a 2011. május 26-i Akdas és társai ítélet (C-485/07, EU:C:2011:346) alapjául szolgáló ügyben érintett török állampolgárokéhoz hasonló helyzetben.

30 M. Çoban ezen utóbbi ítélettel szemben fellebbezést terjesztett a Centrale Raad van Beroep (szociális és közszolgálati fellebbviteli bíróság, Hollandia) elé.

31 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy munkaképtelenségének bekövetkeztét követően M. Çoban egy adott időpontban véglegesen kiszorult a holland munkaerőpiacról, így elvesztette a társulási megállapodás alapján őt e tagállamban megillető tartózkodási jogot. Mivel e körülmény a 2011. május 26-i Akdas és társai ítélet (C-485/07, EU:C:2011:346) alapjául szolgáló ügyben érintett török állampolgárokéhoz hasonló helyzetbe hozta őt, M. Çoban főszabály szerint hivatkozhat a 3/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése alapján az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás exportálásához fűződő jogra.

32 A kérdést előterjesztő bíróság azonban kiemeli, hogy az említett ügyben érintett török állampolgárokkal ellentétben M. Çoban önként hagyta el Hollandiát. E bíróság szerint ugyanis az alapügy felperese a Törökországba való visszatérésekor a 2003/109 irányelv értelmében vett, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállásra volt jogosult e tagállamban. A visszavándorlásról szóló törvény alapján továbbá az elköltözését követő egy éven belül visszatérhetett e tagállamba.

33 M. Çoban helyzete így hasonlóságokat is mutat a 2015. január 14-i Demirci és társai ítélet (C-171/13, EU:C:2015:8) alapjául szolgáló ügyben érintett török állampolgárok helyzetével.

34 Ezért a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2011. május 26-i Akdas és társai ítéletből (C-485/07, EU:C:2011:346), valamint a 2015. január 14-i Demirci és társai ítéletből (C-171/13, EU:C:2015:8) eredő ítélkezési gyakorlat alapján a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkének alkalmazása céljából M. Çoban helyzete érdemben összehasonlítható-e az olyan uniós polgárok helyzetével, akik nem exportálhatnak olyan ellátást, mint amilyen az alapügy tárgyát képezi.

35 E körülmények között a Centrale Raad van Beroep (szociális és közszolgálati fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„[1)] Úgy kell-e értelmezni a 3/80 határozat 6. cikk[e] (1) bekezdés[ének] [első albekezdését] a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkére figyelemmel, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami jogszabályi rendelkezés, mint a [TW] 4a. cikke, amely alapján a megállapított kiegészítő ellátás megvonására kerül sor, ha a kedvezményezett Törökországba költözik, mégpedig akkor is, ha a tagállam területét saját akaratából hagyta el?

[2)] Jelentőséggel bír-e ennek körében az, hogy az érintett az elköltözésekor már nem rendelkezik tartózkodási joggal a társulási megállapodás alapján, rendelkezik azonban [a 2003/109 irányelv alapján] a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy EU tartózkodási engedélyével?

[3)] Jelentőséggel bír-e ennek körében az, hogy az érintett a nemzeti rendelkezések alapján az elköltözést követő egy éven belül visszatérhet, és ezáltal újból jogosultságot szerezhet a kiegészítésre, és hogy e lehetőség egészen addig fennáll, amíg az érintett a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy EU tartózkodási engedélyével rendelkezik?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

36 A kérdést előterjesztő bíróság a feltett kérdésekkel – amelyeket együtt kell megvizsgálni – lényegében azt kérdezi, hogy a 3/80 határozatnak – a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkével összefüggésben értelmezett – 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló, olyan nemzeti rendelkezés, amely visszavonja az azon török állampolgár kiegészítő ellátásra való jogosultságát, aki visszatér a származási országába, és aki a fogadó tagállam elhagyásának időpontjában a 2003/109 irányelv értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállással bír.

37 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 3/80 határozat a tagállamok szociális biztonsági rendszereinek összehangolására törekszik annak érdekében, hogy a hagyományos társadalombiztosítási ágakban ellátásban részesítse az Unióban jelenleg vagy korábban foglalkoztatott török munkavállalókat, valamint e munkavállalók családtagjait és túlélő hozzátartozóit (1996. szeptember 10-i Taflan–Met és társai ítélet, C-277/94, EU:C:1996:315, 26. pont).

38 A 3/80 határozat 2. cikke értelmében e határozat azokra a munkavállalókra vonatkozik, akik egy vagy több tagállam jogszabályainak hatálya alá tartoznak vagy tartoztak.

39 A 3/80 határozat tárgyi hatályát illetően a 4. cikkének (1) és (2) bekezdéséből következik, hogy azt a következő szociális biztonsági ágakra vonatkozó valamennyi jogszabályra kell alkalmazni: rokkantsági ellátások, beleértve a rokkantak keresőképességének fenntartását vagy javítását célzó ellátásokat is, valamint a járulékfizetésen alapuló és a nem járulékfizetésen alapuló, általános és különleges szociális biztonsági rendszerek.

40 A jelen esetben nem vitatott, hogy M. Çoban a holland társadalombiztosítási jogszabályokban megállapított rokkantsági nyugdíjra jogosult, és hogy az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás célja a minimumjövedelmének biztosítása érdekében e nyugdíj összegének a növelése. Következésképpen ezen ellátást a 3/80 határozat 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti rokkantsági ellátás körébe tartozónak kell tekinteni.

41 Ennélfogva a 3/80 határozat alkalmazandó az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben.

42 A 3/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése, amely a kiegészítő jegyzőkönyv 39. cikkének (4) bekezdését hajtja végre, kimondja a török munkavállalók azon jogát, hogy Törökországban vagy az ellátások nyújtásáért felelős intézmény helye szerinti más tagállamban megőrizzék a valamely tagállam vagy tagállamok jogszabályai alapján megszerzett rokkantsági, öregségi vagy túlélő hozzátartozókat megillető pénzbeli ellátásokra, valamint munkahelyi balesetek vagy foglalkozási megbetegedések esetén járó nyugdíjra való jogosultságukat.

43 A 3/80 határozat nem rendelkezik semmilyen kivételről vagy korlátozásról a 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt, a lakóhelyre vonatkozó szabályok alóli mentesség tekintetében (2011. május 26-i Akdas és társai ítélet, C-485/07, EU:C:2011:346, 80. pont).

44 A jelen esetben az Uwv a 2014. február 12-i határozatával 2014. április 1-jei hatállyal visszavonta az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátást azzal az indokkal, hogy M. Çoban tájékoztatta őt arról, hogy ez utóbbi időpontban vissza kíván térni Törökországba. 2014. július 9-én ezért M. Çoban Törökországból új kérelmet terjesztett elő a kiegészítő ellátás iránt, amely a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk szerint az Uwv által visszavont ellátás újbóli megállapítására irányult.

45 Mivel az alapeljárás felperese által benyújtott utóbbi kérelem a kérdést előterjesztő bíróság szerint a TW alapján megszerzett kiegészítő ellátáshoz való jog újbóli megállapítására irányul, meg kell állapítani – amint azt a főtanácsnok indítványának 60. és 62. pontjában lényegében megjegyezte –, hogy

M. Çoban az alapeljárásban valamely tagállam jogszabályai alapján a 3/80 határozat 6. cikke (1) bekezdése első albekezdésének megfelelően megszerzett rokkantsági ellátáshoz való jogra hivatkozik.

46 E körülmények mellett M. Çoban helyzete az említett rendelkezés hatálya alá tartozik.

47 Meg kell azonban állapítani, hogy az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás – amiatt, hogy a TW a 883/2004 rendelet X. mellékletében szerepel – az e rendelet 70. cikkének (2) bekezdések értelmében vett „különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásnak” minősül.

48 A 883/2004 rendelet 70. cikke (3) bekezdésének megfelelően az e rendelet 7. cikkében foglalt, lakóhelyre vonatkozó szabályok alóli mentesség elve nem alkalmazandó az ilyen ellátásokra. Ugyanezen rendelet 70. cikkének (4) bekezdése értelmében ezen ellátások kizárólag abban a tagállamban nyújthatók, az ilyen tagállam jogszabályainak megfelelően, amelyben az érintett személy lakóhellyel rendelkezik.

49 Ebből következik, hogy a 883/2004 rendelet hatálya alá tartozó uniós polgárok csak akkor jogosultak az olyan különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokra, mint az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátás, ha abban a tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, amely azt nyújtja.

50 Így a TW szerinti kiegészítő ellátásra való jogosultság érdekében az uniós polgárokra továbbra is vonatkozik a Holland Királyság területén lévő lakóhelyre vonatkozó, e jogszabály 4a. cikkében előírt feltétel.

51 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikke előírja, hogy az e jegyzőkönyv hatálya alá tartozó területeken „Törökország nem részesülhet kedvezőbb elbánásban, mint amelyet a Közösséget létrehozó szerződés alapján a tagállamok egymásnak biztosítanak”.

52 A kiegészítő jegyzőkönyv a II. címe értelmében kiterjed többek között a személyek és a szolgáltatások mozgására, és különösen a 3/80 határozatban felsorolt, török állampolgárságú, Unión belül mozgó munkavállalókra vonatkozó szociális biztonsági intézkedésekre.

53 Az említett jegyzőkönyv 59. cikke alapján azt kell tehát megvizsgálni, hogy az a körülmény, hogy az olyan török állampolgár, mint M. Çoban, a 3/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése alapján megőrizheti az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátáshoz való jogot azt követően, hogy lakóhelyét Törökországba helyezte át, míg az erre való jogosultság érdekében az uniós polgárokra továbbra is vonatkozik a TW 4a. cikkében támasztott, lakóhelyre vonatkozó feltétel, azt eredményezi-e, hogy az ilyen török állampolgár kedvezőbb bánásmódban részesül, mint a hasonló helyzetben lévő uniós polgárok.

54 A Bíróság ezzel kapcsolatban a 2011. május 26-i Akdas és társai ítélet (C-485/07, EU:C:2011:346) 95. pontjában kimondta, hogy a korábbi migráns, török munkavállalók helyzete, amennyiben visszatértek Törökországba azután, hogy elvesztették tartózkodási jogukat a fogadó tagállamban azon körülmény folytán, hogy ott rokkanttá váltak, a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkének alkalmazása érdekében az uniós polgárok helyzetéhez hasonlítható, amennyiben jogosultak voltak a tagállamok területén szabadon mozogni, valamint tartózkodni, és megőrizve a szóban forgó ellátást nyújtó tagállamban a tartózkodási jogukat egyrészt dönthetnek úgy, hogy elhagyják ezen állam területét, és ezáltal elesnek ezen ellátástól, másfelől pedig jogosultak bármikor visszatérni az érintett tagállamba.

55 A jelen esetben M. Çoban helyzete nem egyezik meg az említett ítélet alapjául szolgáló ügyben érintett török állampolgárok helyzetével, mivel Hollandiából Törökországba való távozásának időpontjában nem veszítette el tartózkodási jogát e tagállamban.

56 A Bírósághoz benyújtott iratokból ugyanis kiderül, hogy M. Çoban ebben az időpontban a 2003/109 irányelv értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállásra volt jogosult Hollandiában.

57 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a 2003/109 irányelv 8. cikke értelmében a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállás – ezen irányelvnek az e jogállás visszavonására vagy elvesztésére vonatkozó 9. cikkére is figyelemmel – állandó.

58 Egyébiránt, amint az a 2003/109 irányelv (4), (6) és (12) preambulumbekezdéséből következik, ezen irányelv fő célja a tagállamokban huzamosan tartózkodó, harmadik országbeli állampolgárok integrációja. Továbbá, amint az a (2) preambulumbekezdéséből következik, ezen irányelv arra irányul, hogy a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy jogállásának harmadik országok állampolgárainak történő megadásával a harmadik országok állampolgárainak jogállását közelítse a tagállamok állampolgáraiéhoz (2012. október 18-i Singh ítélet, C-502/10, EU:C:2012:636, 45. pont).

59 Így e jogállás alapján M. Çobannak a Hollandiából Törökországba való távozása időpontjában – a Hollandiában lakóhellyel rendelkező uniós polgárokhoz hasonlóan – módjában állt, hogy az alapügy tárgyát képező kiegészítő ellátásra való jogosultság érdekében teljesítse a TW által támasztott, e tagállam területén lévő lakóhelyre vonatkozó feltételt.

60 Ebből következik, hogy a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkének alkalmazása céljából M. Çoban helyzete hasonlónak tekinthető a Hollandiában tartózkodó, olyan uniós polgár helyzetéhez, aki a TW alapján megszerezte a kiegészítő ellátáshoz való jogot.

61 E körülmények mellett az a körülmény, hogy az olyan török állampolgár, mint M. Çoban, a 3/80 határozat 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése alapján megőrizheti az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló kiegészítő ellátáshoz való jogot azt követően, hogy lakóhelyét Törökországba helyezte át, míg az erre való jogosultság érdekében az uniós polgárokra továbbra is vonatkozik a TW 4a. cikkében támasztott, a Holland Királyság területén lévő lakóhelyre vonatkozó feltétel, azt eredményezné, hogy az ilyen török állampolgár kedvezőbb bánásmódban részesülne, mint a hasonló helyzetben lévő uniós polgárok, ami ellentétes lenne a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkéből eredő követelményekkel.

62 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 3/80 határozatnak – a kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkével összefüggésben értelmezett – 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló, olyan nemzeti rendelkezés, amely visszavonja azon török állampolgár kiegészítő ellátásra való jogosultságát, aki visszatér a származási országába, és aki a fogadó tagállam elhagyásának időpontjában a 2003/109 irányelv értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállással bír.

A költségekről

63 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

Az Európai Közösségek tagállamai szociális biztonsági rendszereinek a török munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1980. szeptember 19-i 3/80 társulási tanácsi határozat – a Brüsszelben 1970. november 23-án aláírt, és a Közösség nevében az 1972. december 19-i 2760/72/EGK tanácsi rendelettel megkötött, jóváhagyott és megerősített kiegészítő jegyzőkönyv 59. cikkével összefüggésben értelmezett – 6. cikke (1) bekezdésének első

albekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló, olyan nemzeti rendelkezés, amely visszavonja azon török állampolgár kiegészítő ellátásra való jogosultságát, aki visszatér a származási országába, és aki a fogadó tagállam elhagyásának időpontjában a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv értelmében huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező jogállással bír.

Aláírások